

også hjemles mulighed for umiddelbart at pålægge forkøbsret på (og i medfør af § 7 ekspropriere) landbrugsejendomme. Som hidtil forudsættes landbrugsjord frasolgt efter reglerne i landbrugsloven, i de tilfælde hvor sådanne arealer har måttet erhverves som led i en samlet handel, men hvor jorderne ikke er nødvendige til realiseringen af et projekt inden for lovens formål.

Endvidere er kravet i lov 230's § 4, stk. 3, om »en iværksat planlægning« som grundlag for pålæggelse af »forkøbsret iøvrigt« frafaldet. Dette skyldes, at arten af de ejendomme/arealer, der ønskes erhvervet, er så varierende, at der ikke kan stilles entydige krav til den bagvedliggende planlægning. I nogle tilfælde, f.eks. ved større skovtilplantninger, er der tale om, at de vil være medtaget i regionplanlægningen. I andre tilfælde, f.eks. ved etablering af et støttepunkt for friluftslivet, kan erhvervelsen være baseret på en lokalplan. I atter andre tilfælde, bl.a. i forbindelse med realiseringen af naturgenopretningsprojekter, kan der – jf. marginaljordsreddegørelsen og bemærkningerne ovenfor – ikke siges noget entydigt om det planlægningsgrundlag, som måtte være nødvendigt og tilstrækkeligt for pålæggelse af forkøbsret.

Det må dog forudsættes, at hvor der pålægges forkøbsret med henblik på større opkøb eller opkøb af flere ejendomme til bestemte formål, skal dette ske i overensstemmelse med den gældende planlægning for området.

I lovforslaget er lov 230's krav i forbindelse med »pålæggelse af forkøbsret iøvrigt« om en ejendoms/et areals »særlige egnethed« derimod udvidet til at gælde pålæggelse af forkøbsret generelt.

§ 6 angiver med henvisning til bestemmelserne herom i udlånsloven den procedure, der skal følges, når en ejendom med pålagt forkøbsret agtes handlet.

Det er dog fundet nødvendigt, at der indrømmes miljøministeren en 8 uger frist, til afgørelse af hvorvidt forkøbsretten kan/skal gøres gældende (§ 6, stk. 2), bl.a. fordi Statsskattedirektoratet skal udtale sig, før handelen kan gennemføres. Det vil dog blive vurderet, om denne frist vil kunne forkortes.

Til § 7

Lovforslagets ekspropriationsadgang svarer i sin udformning til lov 230's. Som nævnt har den aldrig været brugt.

Siden vedtagelsen af lov 230 er planlægningssystemet væsentligt udbygget. Hvilket planlægningsgrundlag der må være til stede som basis for ekspropriation, vil afhænge af den påtænkte erhvervelses omfang og karakter. Ekspropriationsgrundlaget kan

f.eks. være en lokalplan. Det vil imidlertid ofte være tilstrækkeligt, at det i region-, frednings- eller kommuneplanlægningen er bestemt, at naturbevaring, -genopretning eller friluftaktiviteter kan finde sted på arealet. Endvidere kan en af det rådgivende udvalg tiltrådt opkøbsplan eller plan for naturbevaring eller -genopretning danne grundlag for ekspropriation.

Det forventes, at ekspropriationsadgangen nødvendigvis må benyttes i større omfang i fremtiden, f.eks. med henblik på at sikre muligheden for gennemførelse af større naturgenopretningsprojekter samt i visse tilfælde muligheden for at etablere anlæg for friluftslivet. Dette gælder specielt i de situationer, hvor det på grund af modstand fra en enkelt eller få grundejere ikke er muligt at gennemføre et samlet projekt.

Til § 8

Miljøministeriet har ved administrationen af lov 230 støttet sig på rådgivning fra det såkaldte Erhvervelsesudvalg.

I lovforslaget bestemmes, at miljøministeren rådgives af et udvalg, hvis medlemskreds forudsættes at blive udvidet i forhold til det nuværende Erhvervelsesudvalgs. Således tilbydes Kommunernes Landsforening, Naturfredningsrådet, De danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger og Tolvmandsforeningerne sæde i udvalget, jf. § 8, stk. 2. Det forudsættes, at Miljøministeriet varetager formandskabet.

Hvis ministeren skønner det hensigtsmæssigt, kan der udskilles underudvalg til behandling af specielle typer af sager.

Det er hensigten, at udvalget kun rådspørges i sager om større ejendomserhvervelser, om større naturbevarings- og genopretningsprojektforslag, om opkøbsplanforslag samt i sager om forkøbsret og ekspropriation. Herudover rådgiver udvalget ved starten af hvert finansår miljøministeren om den tilsigtede overordnede fordeling af årets bevilling på de fire anvendelseskategorier: erhvervelser med hovedsageligt friluftsmæssigt sigte, naturbevaring, -pleje og -genopretning, skovtilplantning (inkl. erhvervelser hertil) samt driftsudgifter på Miljøministeriets ejendomme. Fordelingen kan dog justeres i årets løb i takt med ændringer i de forudsatte bevillingsbehov.

Som anført i § 8, stk. 1, er udvalget rådgivende. Der vil næppe i alle sager kunne opnås en enstemmig tilslutning fra udvalget. Tidligere blev sådanne sager oftest forelagt Finansudvalget. Denne praksis vil bli-